

การให้ในรูปแบบ Social Enterprise

มิใช่เฉพาะการได้รับเท่านั้นที่ทำให้เรามีความสุข การให้ก็ก่อให้เกิดความสุขใจได้เช่นเดียวกัน ดังเห็นได้จากตอนให้ของขวัญแก่คนอื่น การให้มิใช่มีแต่ระหว่างบุคคลเท่านั้น ธุรกิจเอกชนก็สามารถให้สังคมได้ เราเห็นกิจกรรมในบ้านเราที่เรียกว่า CSR (Corporate Social Responsibility) กันมานานพอสมควร ในปัจจุบันมีอีกลักษณะหนึ่งของการให้ซึ่งเรียกกันว่า Social Enterprise

CSR ของธุรกิจเอกชน ได้แก่ โครงการปลูกป่า โครงการประกวดวรรณกรรมเด็ก โครงการสนับสนุนอาหารกลางวันเด็ก โครงการคืนกำไรให้สังคม ฯลฯ หรือบริจาคเงินเพื่อสาธารณกุศล การให้ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของความคิดที่ว่าสังคมจะอยู่ได้ยั่งยืนก็ด้วยการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบสังคมของธุรกิจเอกชน

ธุรกิจเอกชนไทยมีกิจกรรม CSR อย่างไม่น้อยหน้าสังคมใดในประเทศกำลังพัฒนา เมื่อไม่นานมานี้ประเทศพัฒนาแล้วได้มีวิธีการใหม่ของการให้โดยธุรกิจเอกชนที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โดยจัดตั้งขึ้นในรูปแบบของ Social Enterprise (SE)

SE คือ หน่วยธุรกิจที่แสวงหากำไรโดยไม่มุ่งหวังกำไรสูงสุด กำไรที่ได้รับจะส่งมอบให้ สาธารณกุศลที่ได้ตั้งใจไว้ เช่น มูลนิธิ กองทุนแก้ไขปัญหาสังคมหรือรักษาสัตว์แควดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องโลกร้อน

เจ้าของธุรกิจหรือคนทำงานใน SE ได้รับเงินเดือนและผลตอบแทนเช่นเดียวกับอยู่ในธุรกิจเอกชนตามปกติ เพียงแต่หน่วยธุรกิจมิได้มุ่งหวังกำไรสูงสุด และกำไรมิได้กลับไปสู่เจ้าของทุน หากไปเพิ่มพูนทุนของมูลนิธิหรือกองทุนเพื่อสร้างสรรค์ให้โลกงดงามกว่าเดิม

ปัจจุบันในอังกฤษมี SE อยู่กว่า 62,000 แห่ง มีนักธุรกิจ SE อยู่ประมาณ 1.3 ล้านคนเพื่อช่วยกันสร้างโลกให้น่าอยู่ คนทำงาน SE ภาคภูมิใจเพราะได้รับเงินเดือนจากการทำงานที่ทำให้เด็กยากไร้ เด็กพิการ ฯลฯ มีความสุขมากขึ้น อีกทั้งผลตอบแทนที่ได้รับก็ใกล้เคียงกับการทำงานในธุรกิจเอกชนตามปกติ เจ้าของก็เช่นเดียวกันได้รับผลตอบแทนในระดับหนึ่ง โดยกำไรที่เหลือทั้งหมดจะมอบให้สาธารณกุศล ในลักษณะนี้ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมีความสุขจากการให้ผ่านการทำงานที่มีความหมาย

ขณะนี้ความคิดในเรื่อง SE กำลังระบดไปสู่อื่นๆ หลังจากที่ยกเงยในอังกฤษตลอดเวลาว่า 10 ปี ที่ผ่านมา เช่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา อิตาลี รัสเซีย สหรัฐเช็ด ฟินแลนด์ อินเดีย ฮองกง ยูเครน ฯลฯ

ประชาชนส่วนหนึ่งที่สนใจเรื่อง SE ประารถนาจะให้องค์กรเช่นนี้แพร่หลายไปทั่วจนสามารถเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจทุนนิยมในปัจจุบัน กล่าวคือ SE ไม่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดหากประกอบธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ถึงแม้จะแสวงหากำไรเป็นผลตอบแทนแต่ก็ไม่โลภโมโทสันจนเป็นพิษเป็นภัยดังที่เห็นกันอยู่ ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมก็สามารถอยู่ได้ยั่งยืน

สำหรับสังคมไทย ต่อไปเราอาจได้เห็นร้านกาแฟหรือภัตตาคารบางสาขาของธุรกิจขนาดใหญ่ติดป้ายว่าเป็น SE (เหมือนภัตตาคาร 15 หรือ บริษัท Divine Chocolate ในอังกฤษ) หรือรัฐวิสาหกิจเสียสละเงินทุนเปิดร้านประกอบธุรกิจโดยมุ่งให้เป็น SE หรือรุ่นหนุ่มรุ่นสาวร่วมกันตั้ง SE เช่น ร้านขายหนังสือ อุปกรณ์การศึกษา เครื่องเล่นกีฬา ฯลฯ

มนุษย์ทุกคนมีเมล็ดพืชแห่งความศรัทธาในความดีงามอยู่ในตัวด้วยกันทุกคน อีกไม่นานเราคงได้เห็นผู้ที่ประกาศตัวสร้าง SE ขึ้นในบ้านเราเป็นแน่

If you would have a good wife,
marry one who has been a good daughter.

ถ้าอยากจะมีภรรยาดี
ก็จงแต่งงานกับคนที่เป็นลูกสาวที่ดีของพ่อแม่

Thomas Fuller

The best way to keep one's word is not to give it.

หนทางที่ดีที่สุดในการรักษาคำพูดก็คือไม่ให้เสียแต่แรก

Napoleon Bonaparte

Forgiveness does not change the past,

but it does enlarge the future.

การให้อภัยไม่ได้เปลี่ยนอดีต แต่ทำให้อนาคตกว้างขวางขึ้น

Paul Boese

